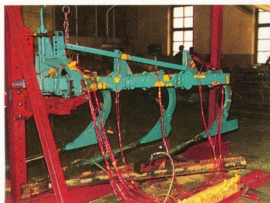
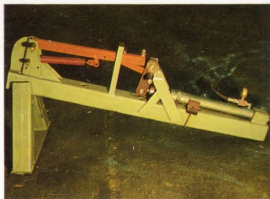

PLOGBOKEN

1969-70

DET ÄR SÅ HÄR VI PLÄGAR PLÅGA PLOGAR...

Tusentals hektar avverkade under år av praktiska plöjningsprov, materialplågeri i hårda bänkprovingar, komplicerade elektroniska mätningar, höghastighetsfilmning — alla tänkbara prövningar hade Överum-S-plogen varit med om innan den släpptes ut i marknaden. Därför kunde den redan från början svara mot högt ställda krav på funktion, styrka och stabilitet.

Men provningarna av nya konstruktionsdetaljer och nya material fortsätter ständigt. Kvalificerad forskning alltså för att göra en bra produkt ännu bättre.

ÖVERUM-S PLOGEN

— den värsta plog som gjorts

Bilden t.v.: Elektronisk provning under plöjning. Värdena registreras i den mätbuss som ställts till förfogande av Statens Maskinprovningar.

Lilla bilden överst visar bänkprovning för utmattning av utlösningssystem.

Bilden därunder visar ytterligare ett exempel på omfattningen av de komplicerade elektroniska mätningarna.

AKTIEBOLAGET ÖVERUMS BRUK

Huvudkontor och verkstäder:

ÖVERUM
Fack, 590 96 Överum
Telefon 0493/304 00, växel
Telegramadress: Överumsbruk,
Västervik
Postgiro: 5435
Bankgiro: 66-7826
Bank: Skandinaviska Banken
Järnvägsadress: Överum

Avdelningskontor:

MALMÖ
Citadellsvägen 1,
Postfack 170, 201 21 Malmö
Telefon 040/754 85, växel
Telegramadress: Överumsbruk

ÖREBRO
Rudbecksgatan 33, 702 11 Örebro
Telefon 019/18 38 70, 18 38 71
Telegramadress: Överumsbruk

VISBY
Österväg 26,
Box 218, 621 02 Visby 2
Telefon 0498/125 14, 125 34

Reservdelslager:

FALKÖPING
Storgatan 24, 521 00 Falköping
Telefon 0515/111 20

INNEHÅLL

Plöjningskvaliteten är ofta avgörande för jordbrukets ekonomi ..	2	Delburna Överum-SA-plogar — SA 600 L, SA 700 L och SA 800 L 32	
Åkerjorden i siffror	8	Delfinplogen	36
Vad blir det för väder?	9	Nya slitdelar sänker plöjningskostnaderna	38
Överum-S-plogen fick genast lantbrukarnas förtroende	13	Reservdelar och tillbehör	40
Plogkatalog 1969—70: Ett komplett system för »gårdsanpassade» plogar	19	Plöjarskolan	42
Burna Överum-S-plogar — S 200, S 300 och S 400	24	Garantibestämmelser	46
Delburna Överum-S-plogar — S 400 L, S 500 L och S 600 L ..	28	Prisnoteringar	47
		System Överum — ett nytt hjälpmedel i jordbrukets tjänst	48

»Plogboken 1969—70» har utarbetats av AB Överums Bruks reklamavdelning i samarbete med Nord-Information AB, Stockholm.
Tryck: Wezåta, Göteborg

PLÖJNINGSKVALITETEN ÄR OFTA AVGÖRANDE FÖR JORDBRUKETS EKONOMI

Direktör SVEN SCHOUGH är chef för järnproduktsektorn vid Överums Bruk. Det är denna produktsektor som ansvarar för att plogarna utvecklas, tillverkas och marknadsföres. Järnproduktsektorn är den största av Brukets fem sektorer, den sysselsätter 600 personer (av 1.000) och omsätter ca 35 mkr (av ca 60).

Sven Schough kom till Överums Bruk som ekonomichef 1958 men har successivt intresserat sig alltmera för marknadsföring av Brukets huvudprodukter. De synpunkter han lägger på plogarnas funktion i den här artikeln är ett resultat av ett fruktbringande samarbete med plöjningsexperter både inom och utom Överums Bruk.

Bild 1.

ÅR 1

Dålig plöjning

Dålig skörd

Liten mängd
mikroorganismer

ÅR 2

Noggrann plöjning

Bättre skörd

Mera
mikroorganismer

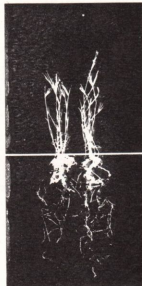
Plöjningen är ett av jordbrukets viktigaste arbeten. Plöjningen lägger ju grunden för den efterföljande grödan. Misslyckas man med plöjningen blir grödan dålig och då blir jordbrukarens plånbok tunn. Man kan utan vidare påstå, att den jordbrukare som tidigare inte intresserat sig nämnvärt för plöjning, har goda möjligheter att åstadkomma en avsevärd skördeökning genom att börja ägna plöjningen noggrannhet och intresse. En god skörd bäddar dessutom för flera efterföljande goda skördar, eftersom en väl utvecklad gröda ger stor rotmassa, vilken förbättrar jordens struktur och tillför jorden nyttiga mikroorganismer, vilket i sin tur gör nästa skörd ännu bättre osv. Se bild 1.

På bild 2 ser Ni hur stor rotmassan är då plantan utvecklas störningsfritt (= god skörd) jämfört med om den utvecklas dåligt.

För att reda ut på vilka sätt man kan förbättra plöjningen kan det vara klokt att dela upp problemet i tre avsnitt – människan, jorden/plogutrustningen samt ekonomin – och behandla dem var för sig.

Bild 2.
Störningsfri rotutveckling hos korn på en styv mellanlera...

...och i torrt läge. Hårt bottenlager och plogsula har spärrat rotutvecklingen. Genom maskhål har enstaka rötter kunnat växa djupare.

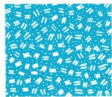
ÅR 3

Noggrann plöjning

Bra skörd

Stor mängd mikroorganismer

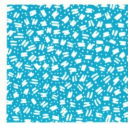
ÅR 4

Noggrann plöjning

Mycket bra skörd

Mycket stor mängd mikroorganismer

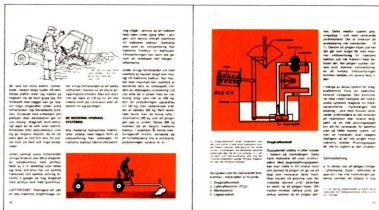

Bild 3.

MÄNNISKAN

En av de viktigaste åtgärderna man bör vidtaga då man vill höja kvaliteten på plöjningen är att höja kunskapsnivån på människan, det vill säga på den som plöjer. Han måste veta vad han vill uppnå med plöjningen och vad det får för konsekvenser om han gör si eller så. Kort sagt: Han måste vara skicklig.

Lång praktisk erfarenhet resulterar vanligtvis i skicklighet, men ofta kan även en sådan skicklighet förbättras ytterligare på olika sätt. Teoretiska plöjningskunskaper har man numera goda möjligheter att få genom facktidsskrifter och kurser. Det enklaste och billigaste sättet – och kanske också det trevligaste – är att läsa Överums brevkurs Plöjarskolan. Bild 3. Den är skriven av några av vårt lands främsta experter på plöjning och jordbearbetning och den är rikt illustrerad. Det mest väsentliga man känner till om plöjning finns i Plöjarskolan samlat på ett ställe.

Plöjningstävlingar har på många håll bidragit till ökad plöjningsskicklighet. I områden med stort intresse för tävlingsplöjning är kvaliteten på plöjningen överlag större än på andra håll.

JORDEN / PLOGUTRUSTNINGEN

Ältningskador

Som Ni vet kan Ni utnyttja traktorn maximalt på två sätt: liten plog och hög hastighet eller stor plog och låg hastighet. Med tanke på de moderna plogkroppar som nu finns i marknaden, är det fullt försvarbart att plöja fort med en liten plog – plöjningen blir ganska välgjord ändå. Men i praktiken väljer man vanligtvis en gyllene medelväg: Plöjer man lagom fort (5–6 km/tim) med en medelstor plog, är man mindre känslig för varierande förhållanden.

Med en *alltför stor plog* kommer ett specialproblem in i bilden, nämligen ältningskadorna. Låt säga att Ni anpassar Er plog till normala förhållanden. När det då blir svåra plöjningsförhållanden räcker traktorns dragkraft (= markgreppet) inte till, utan traktorhjulen börjar slira. Vid t.ex. 20 % slirning får Ni lätt slirspår i vilka porerna täpps igen, kapillariteten blir bruten och strukturen förstörd. Bild 4. På våren blir ältningsspåren torra och hårda, och rötterna förmår inte tränga genom skiktet.

Lösningen är dock enkel: Använd gärna en stor plog – den stora ploget har större kapacitet då plöjningsförhållandena är normala – men välj en plog som är så konstruerad att Ni kan fälla upp en eller flera plogkroppar så fort traktorhjulen börjar slira. Men plogkropparna skall gå *lätt* att fälla upp, annars kanske man undviker att göra det när det bäst behövs.

Men en sak bör man komma ihåg: *Alltför* långsam körning

på lerjord leder till slirning och därmed sammanhängande ältningsskador om traktorns effekt skall utnyttjas rationellt.

Effekten av spets och skär contra hel bill

Diskussionen om vilket som är bäst, hel bill eller spets och skär, har pågått i många år. Med stöd av försäljningsstatistiken vågar vi påstå att spets och skär efterfrågas mera än hel bill.

Detta beror inte bara på det förhållandet, att spets och skär är billigare i inköp och ger lägre underhållskostnader. (Genom att spetsen ju tar första stöten är den dubbelt så hårt utsatt som skäret – man förbrukar vanligen två vändbara spetsar på samma tid som man förbrukar ett skär. Detta talar ju för att spetsen och skäret inte bör hänga ihop.) Viktigare är att en hel bill ofta fungerar som en kniv som skär sig fram på det inställda djupet. Man kan säga att billen brukar ett visst våld på strukturen i plogsulan och man kan därigenom få ett slags ältningsskador i miniatyr.

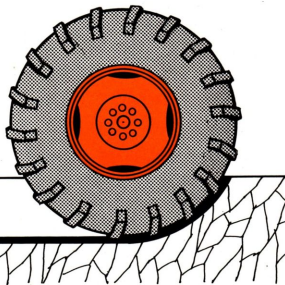
Spets och skär däremot har ingen sammanhängande egg. Den relativt trubbiga och tjocka spetsen går mera som en kil och bryter upp plogsulan, i varje fall en del av den, på naturliga ställen i aggregatgränserna. Detta förhållande, som bevisats vid en tysk undersökning, kan man ibland urskilja med blotta ögat om man ger sig tid att jämföra två olika plogutrustningar.

Växternas rötter kan på lerjord tränga ner till 1–2 meters djup vid ostörd rotutveckling (se bild 2). Rötterna tränger ner mellan kornen i strukturen och utnyttjar därvid gamla rothål och maskgångar. Samma rotkanaler används av nästa års gröda och nästa och nästa, om de inte fördäras. Men om man råkar fördära strukturen i plogsulan, då får grödan en störd rotutveckling alldeles i onödan.

Efter en plöjningstävling i Mellansverige för några år sedan lät maskinkonsulenterna i länet göra en undersökning av skörderesultatet. Han fann att de plogar som var utrustade med spets och skär ledde till god skörd året efter tävlingen. Plogarna med hel bill plöjde vackrare (och vann tävlingen) men ledde till en sämre skörd året därpå.

Detta förhållande styrkes av flera andra maskinkonsulenter, som ju ofta anlitas som domare vid plöjningstävlingar och därvid kunnat göra liknande iakttagelser.

Bild 4.

MARKYTA

SLIRSPÅR MED BLANK YTA

HJULSPÅR

Stenförekomsten

Har Ni sten i jorden, är det av stor betydelse att Ni väljer en plog med säker och snabb stenutlösning. På den punkten har lantbrukarna i Norden vant sig vid höga krav – ingenstans i hela världen har plogfabrikanterna nämligen så stor erfarenhet av stenutlösande mekanismer som här.

Man kan generellt säga att vi i Sverige har tre typer av plogar med hänsyn till sättet att återföra dem i arbetsläge efter en stenutlösning: 1) Plogar som måste backas tillbaka; 2) Plogar som måste stannas, men inte backas; 3) Plogar som är helautomatiska (med mekanisk eller hydraulisk automatik) och som inte ens behöver stannas.

Om vi utgår från ett förhållande där en åker har i genomsnitt 100 jordfasta stenar per hektar (det finns mycket värre), så leder en sådan stenförekomst till stenutlösning var 100:e meter om man använder 3-skårig plog. Kör Ni med en helautomatisk plog får Ni en avverkningsökning på mellan 17 och 25 %.

Jordpackningen

En viktig sak är jordpackningen. Vissa jordar är ytterst känsliga för packning och ger en klart sämre skörd redan efter måttlig packning. En utredning av Lantbrukshögskolans avdelning för jordbearbetning visar nästan otroliga resultat: Om man lägger ihop den årliga körningen på fälten, så räcker den till att täcka gårdens hela åkerareal med spår vid spår (som ett slags vältning) 3–5 gånger. För sydsvenska gårdar blir siffran ännu högre.

Under vårbruket är lerjordarna speciellt känsliga för jordpackning. Varje körning som *Ni kan undvika* på våren be-

Vid 100 jordfasta stenar per hektar	Avverkningsökning med		
	2-skårig plog	3-skårig plog	4-skårig plog
1) Plog som måste backas tillbaka i arbetsläge (motsv. Sesam)	0 %	0 %	0 %
2) Plog som måste stannas men inte backas (motsv. S-plog med mekanisk utlösning)	4–5 %	6–8 %	9–10 %
3) Plog med helautomatisk utlösning som aldrig behöver stannas (motsv. S-plog med hydr. utlösning)	11–13 %	17–25 %	25–33 %

Ju mera sten Ni har i Era åkrar, desto mera vinner Ni alltså på att använda en plog med helautomatisk stenutlösning. En sådan ger dessutom bättre plöjningskvalitet. En plog som måste backas tillbaka ger nämligen dålig plöjning i själva utlösningsogonblicket – detta gäller samtliga plogkroppar och inte bara den plogkropp som löser ut.

tyder hundralappar i kassakistan på hösten i form av bättre skörd. Dessutom blir det ju en arbetsbesparing som också har sitt värde. Hur undviker man då körningar på våren? Jo, genom att redan vid höstplöjningen göra en bearbetning av tiltorna med plogrotor, sladd, kulturharv eller andra redskap. Men plöjningens kvalitet får inte eftersättas, även om man höstbearbetar tiltorna. Tiltjämningen skall inte dölja en slarvig plöjning, den skall bara utjämna tiltkammarna på en väl utförd plöjning.

EKONOMIN

Låt oss också titta på kostnaderna. I de följande beräkningarna (som är hämtade ur SLA:s tidstudiematerial, ur Databok för driftsplanering 1968 och ur Plöjarskolan) har vi beräknat kostnaderna per år för de maskiner som används för jordbearbetning. Vi har utgått från en medelstor gård i Mellan-Sverige, där förhållandena är normala. Traktorn är på 60 hk, den användes totalt 800 timmar/år (för jordbearbetning dock endast 290 timmar/år). 50 ha jord plöjes och bearbetas. Plogen är treskärig halvautomatisk (Överum S 300 M) och plöjningshastigheten ca 5 km/tim. Kostnaden för traktorföraren är beräknad som en normal lantarbetarlön inkl. obligatoriska lönebidrag.

Kostnaderna för jordbearbetningen på den här gården framgår av nedanstående uppställning.

Som Ni ser utgör plogen – trots att den är så viktig – en ganska liten del av den totala jordbearbetningskostnaden. Att välja plog enbart med tanke på inköpspriset är alltså

oklokt ur ekonomisk synpunkt. Det är en god affär att välja en plog med kvalificerad utrustning, även om den skulle bli några hundralappar dyrare än det billigaste inköpsalternativet, ty kan plogutrustningen hjälpa Er att få en bra plöjning och kan Ni plöja utan stilleståndskostnader och med ganska hög genomsnittshastighet, då ökar Ni skörden och sänker timkostnaden och användningstiden.

För det viktiga är ju att plogen fungerar som den skall – att den blir Er bästa medhjälpare i Era strävanden att få en större skörd. Kan plogen – rätt vald och rätt använd – hjälpa Er till bara en 10 %-ig skördeökning, så skulle vi på Överums Bruk bli lika glada som Ni själv blir.

Så nog är det sant att plöjningen är jordbrukets viktigaste arbete!

	Kostnad per timme	Används antal timmar	Total användningskostnad i kronor	i %
Traktorföraren	10: 50	290	3.045: —	47
Traktorn	6: 75	290	1.958: —	30
Plogen	4: 40	150	660: —	10
Harven (två harvningar)	6: 50	75	488: —	8
Välten (en vältning efter sädden)	6: 75	30	203: —	3
Lättharven (en harvning efter sädden)	3: 50	35	123: —	2
			6.477: —	100

Totalkostnaden per hektar 130: —

Kostnaden per hektar för enbart plogen 13: —

ÅKERJORDEN I SIFFROR

Hur åkerjorden används i vårt land framgår av den här tabellen som vi hämtat ur Statistisk årsbok. Siffrorna anger åkerjord i hektar och avser brukningsenheter med mer än

2 hektar åker. Totalsummorna för hela riket ger en intressant bild av de förändringar som inträffat mellan de här medtagna åren 1964 och 1967.

	Höst- vete	Vår- vete	Råg	Korn	Havre	Bland- säd	Balj- växter	Grön- foder o. ensi- lage- växter	Pota- tis	Soc- ker- betor	Foder- rot- frukter	Slätter- vall på åker	Annan vall	Olje- växter	Annan odling	He- tråda, obru- kad åker
Sthlns stad o. län	13.260	3.959	1.020	19.705	19.043	8.009	151	910	1.464	—	22	25.681	7.055	3.792	278	12.939
Uppsala län	14.661	3.644	3.045	30.391	20.918	11.607	259	964	906	—	..	23.574	7.169	4.412	155	11.960
Södermanl.	» 19.982	2.355	1.514	25.640	38.384	2.810	608	1.303	866	—	26	29.108	12.312	3.053	91	9.906
Östergötlands	» 42.084	5.134	7.437	30.178	36.641	11.803	2.119	1.988	1.984	119	90	42.002	10.774	9.993	148	14.702
Jönköpings	» 970	760	414	10.493	21.441	6.261	114	1.343	2.454	—	153	48.630	6.940	324	159	1.656
Kronobergs	» 413	270	817	6.394	13.662	3.233	64	1.074	1.845	—	127	31.488	7.988	155	209	1.771
Kalmar	» 11.881	2.222	7.507	23.891	17.200	6.263	204	2.112	3.705	2.432	207	45.261	14.586	3.230	1.891	5.323
Gotlands	» 9.156	475	3.996	18.089	2.045	1.025	752	930	929	3.242	484	21.415	9.513	3.210	605	4.008
Blekinge	» 1.851	2.239	2.059	7.275	2.672	1.135	52	500	5.193	551	98	11.718	4.737	570	555	778
Kristianstads	» 8.560	4.859	10.992	44.544	13.244	7.579	415	3.400	13.343	9.350	1.104	44.027	22.175	10.138	4.114	2.660
Malmöhus	» 31.442	14.944	11.675	67.265	24.713	7.959	649	4.156	6.480	23.029	1.811	37.842	21.204	36.319	9.332	4.890
Hallands	» 2.246	2.837	1.343	29.252	26.190	5.367	280	2.578	3.811	595	490	35.971	15.269	1.402	626	1.177
Göteb. o. Bohus	» 1.517	1.091	406	9.991	15.025	3.191	149	740	1.633	—	50	29.610	9.938	294	194	1.485
Älvsborgs	» 2.584	1.150	866	22.530	40.366	4.586	79	1.400	2.583	—	53	66.851	17.091	1.111	305	6.951
Skaraborgs	» 25.398	1.163	5.072	43.918	89.237	6.531	476	2.420	3.414	—	39	67.561	21.837	7.881	227	13.042
Värmlands	» 3.351	523	448	24.348	18.475	994	88	1.423	2.126	—	29	51.045	17.122	1.913	140	13.328
Örebro	» 4.734	1.395	1.210	32.735	33.280	858	82	671	1.447	—	15	26.412	11.192	3.036	473	7.808
Västmanlands	» 8.793	2.718	1.560	38.938	38.285	4.582	295	891	601	—	—	25.264	9.563	6.326	40	10.145
Kopparbergs	» 803	37	350	21.485	6.780	817	—	1.139	1.360	—	—	24.716	6.004	327	36	3.994
Gävleborgs	» 391	227	132	19.249	7.505	2.706	..	634	1.775	—	16	38.693	7.651	365	152	5.236
Västernorrl.	» —	—	—	11.740	1.099	1.956	—	1.373	2.119	—	12	39.993	6.431	..	70	5.530
Jämtlands	» —	6.855	591	632	—	1.974	1.378	—	—	32.436	4.148	13	109	2.878
Västerbottens	» —	—	—	19.834	630	2.119	..	1.964	2.576	—	18	65.602	6.241	..	83	6.384
Norrbottens	» —	—	—	6.460	218	514	..	863	2.756	—	..	36.483	4.119	—	53	7.608
Hela riket	1967 204.077	52.008	61.863	571.200	487.644	102.537	6.848	36.750	66.748	39.318	4.872	901.383	261.059	97.884	20.045	159.064
	1964 188.391	81.517	43.361	469.893	509.771	176.988	11.619	45.978	81.199	44.452	9.500	1.024.435	282.940	105.912	21.942	175.253

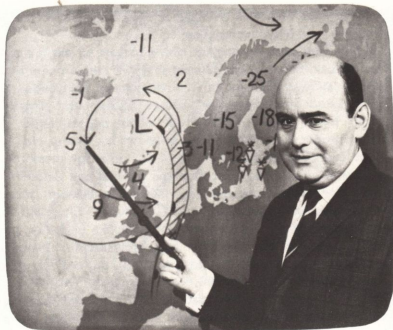
VAD BLIR DET FÖR VÄDER?

En orientering om väderleksrapporterna i radio och TV av förste statsmeteorolog KARL-EINAR KARLSSON.

Vi kan dagligen utom söndagar lyssna på 6 väderprognoser i radions program 1. De läses direkt från Väderlekstjänsten av vakthavande meteorolog eller assistent. Dessutom förekommer kortare sammanfattningar i bl.a. regionalkvarten. Personal vid Sveriges Radio läser dessa prognoser efter kontakt med Väderlekstjänsten.

Väderleksrapporten i TV kl. 19.30 bygger på radions 18.30-rapport. Prognoserna ska i princip överensstämma – det är bara framställningssättet som givetvis måste bli annorlunda i TV.

TV-rapporten utarbetas i samråd med vakthavande meteorolog på Väderlekstjänsten vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI). Av brev att döma förekommer på sina håll den missuppfattningen att Sveriges Radio håller sig med en egen TV-väderlekstjänst. Samtliga TV-meteorologer är anställda vid SMHI. TV-meteorologen far upp till Aktuellt-studion ett par timmar före sändning och ritar sina kartor. Vädret är således ett självständigt inslag i Aktuellt, och meteorologen är garanterad tre minuter för den direkt-sända rapporten, en tid som mera sällan helt behöver utnyttjas. Det beror på hur komplicerad situationen är. Dessutom tillkommer måndag och torsdag 5-dygnsprögnos. Denna måste p.g.a. tekniska skäl spelas in på band ca kl. 18.00.

Miljoner siffror blir väderkartor

En väderprognos baseras på uppgifter från hela norra halvklotet. När det gäller vädret vid jordytan görs observationer var tredje timme dygnet runt (kl. 01, 04, 07, osv.).

10.000-tals väderobservatörer skickar i kodifierad form rapporter om t.ex. lufttryck, temperatur, molnighet, nederbörd, sikt och vind. I Sverige har vi närmare 200 sådana observatörer. Två gånger om dygnet (kl. 01 och 13) görs dessutom mätningar av tillståndet i högre luftlager upp till ca 25 km höjd. Från ungefär 400 stationer på norra halvklotet sänds små ballongburna radiosändare, radiosonder, upp för att mäta lufttryck, temperatur och fuktighet på olika höjd (bl.a. vid Bromma och Torslanda). Ballongen följs på en radarskärm och därigenom kan man också beräkna vinden. Dessa

höjduppgifter är särskilt viktiga för prognoser på lite längre sikt som t.ex. 5-dygnsprognoiser.

På SMHI:s teleavdelning tar man hand om ett par miljoner väderkodsiffror per dygn. Mycket material matas numera på särskilt stansade remsor in i en datamaskin som sedan på »nolltid» gör invecklade beräkningar. Analys- och prognoskartor trycks sedan ut. Men det måste genast sägas att dessa prognoskartor inte direkt talar om hur vädret blir. Ett slags översättningsarbete måste sedan göras av meteorologen. Men på sista året har dagligen prövats helt databeräknade 24-timmarsprognoser av vissa väderelement såsom vindriktning och vindstyrka för kuststationer. Till grund för dessa beräkningar finns en mängd statistiska uppgifter som ställs i relation till den aktuella prognoskartan. Liknande prognoser görs också för temperaturen på en del orter. Resultaten har varit lovande. För lantbrukaren kan det vara särskilt intressant att höra att vid SMHI gör man för närvarande experiment på databasis med att förutsäga nederbördens storlek, alltså exempelvis hur många mm regn som väntas falla under ett kommande dygn i samband med ett passerande regnområde.

Så här görs 5-dygnsprognoerna

En 5-dygnsprogno baseras i hög grad på databeräkningar. Prognoskartor för lufttrycket vid marken görs sedan några år tillbaka för 1½ dygn framåt. Men huvudsakligen använder man sig av prognoser över luftströmmarna på ca 5.000 m höjd. Dessa prognoser sträcker sig 4 dygn framåt. Luftströmmarna på dessa höjder tjänstgör i stort sett som transportband för olika sorters vädersystem som lågtryck och nederbördsområden. Vidare kan man med hjälp av klimatstatistik finna samband mellan lufttryck och medeltemperaturer för en 5-dygnperiod, likadant för nederbörden.

Lättast att förutsäga är medeltemperaturen för en period. Där brukar vi ha i genomsnitt rätt i 75–80 fall på hundra.

Träffprocenten för nederbörden är helt naturligt sämre. Det finns så många lokala faktorer som påverkar nederbörden.

Tänk lite själv också . . .

De vanliga dagliga prognoserna i radio och TV får man använda som en ledning. De kan sällan bli helt korrekta ifråga om sådana svåröfutsagda saker som molnighet och regnskurar. Det besvärligaste att förutse är sommarvädret. Regnområden kan plötsligt såväl försvagas som nybildas. Den som arbetar utomhus och ger akt på tecknen i sky kan säkert många gånger korrigera prognosen på ett förnuftigt vis. Han kan se av de uppdragande molnen om ett regnväder kommer snabbare än prognosen utlovat. Vissa av bondepraktikans regler som bygger på iakttagelser av främst himlens utseende duger gott som komplement till väderlekstjänstens rapporter grundade på teknikens alla hjälpmedel. En gammal regel säger att »fjädermoln på klar himmel, spridda och vågiga, båda oväder». Tilläggas bör att dessa höga moln ska dra upp på himlen på ett regelbundet vis från ett bestämt väderstreck, i Sverige blir det vanligen fråga om sydväst – de flesta nederbördsområdena kommer som bekant från Atlanten. Ett engelskt uttryck i detta sammanhang: »Tecknar sig målarens pensel i sky, snart får Du höra vindarnas gny».

Bilder från rymden

Väderlekstjänsten mottager varje förmiddag bilder från vädersatelliter. De framkallas direkt på SMHI. Man kan där ganska tydligt se molntäcken, bymoln och klara områden och sedan identifiera dem med lågtryck, högtryck och fronter på väderkartan. Speciellt värdefullt är det att få se molnen på Atlanten och Norska havet, där markobservationerna är

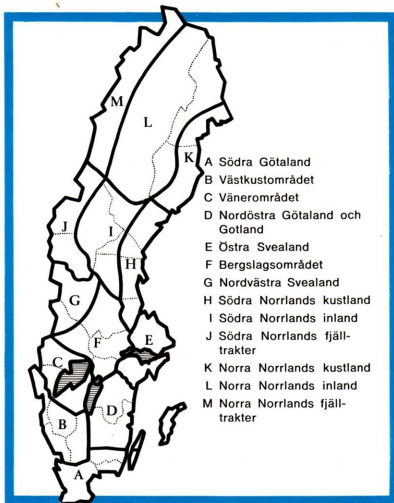
fätaliga. På vinterhalvåret kan man se havsisens utbredning. Mörkret längre norrut medför dock vissa hinder där för god kvalitet hos bilderna.

Vad menas med »Västkostområdet»?

Radions prognosområden kan vad södra Sverige beträffar vara något svåra att utnyttja. Se t.ex. på Västkostområdet! Man skulle väl först tro att det omfattar Bohuslän och Halland men det sträcker sig faktiskt långt in på sydsvenska höglandet med delvis helt andra väderförhållanden än själva Västkusten. Detta gör det svårt att i en rapport, där man måste vara kortfattad, få med skillnaden mellan kust- och inland. Lyssnaren måste själv söka kombinera med närliggande prognosområden. Det stjärnliknande Bergslagsområdet har också en något olycklig utformning, där man ibland får tillgripa indelning i landskap. Norrlandsdistrikten täcker bättre områden med speciella egenheter, exempelvis fjäll- och kustväder. Sydostvindar är ju ofta på hösten mycket nederbördsrika i de norrländska kustlanderna, medan fjällen får liten nederbörd. Omvänt gäller för västvindarna. Likadant kan man i Götaland iakta hur regnväder som kommer från sydväst upplöses bakom sydsvenska höglandet över nordöstra Götaland. De under våren och försommaren ofta torckdrabbade områdena i östra Svealand och Östersjöns kustland har istället största chansen att få regn i riklig mängd genom lågtryck från Polen och Ryssland. Men dessa oväder har ofta en mycket svårberäknelig bana och utsätter meteorologerna för många spratt och TV-tittaren blir i sin tur lurad.

Skåningarna får specialprognoser

Förutom det rutinbetonade prognosarbetet för radio och TV gör vi på väderlekstjänsten även en mängd specialprognoser,

- A Södra Götaland
- B Västkostområdet
- C Vänerområdet
- D Nordöstra Götaland och Gotland
- E Östra Svealand
- F Bergslagsområdet
- G Nordvästra Svealand
- H Södra Norrlands kustland
- I Södra Norrlands inland
- J Södra Norrlands fjälltrakter
- K Norra Norrlands kustland
- L Norra Norrlands inland
- M Norra Norrlands fjälltrakter

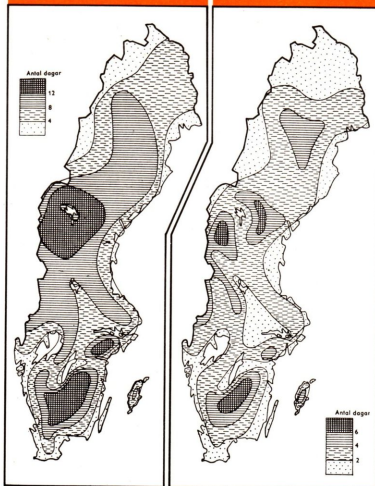
s.k. uppdragsverksamhet för t.ex. SJ, Vattenfallsstyrelsen m.fl. Lantbrukare inom vissa begränsade regioner har mottagit kortfristiga prognoser om dagens väder grundade på observationer med väderradar. Prognoser under den viktiga tiden för sådd och skörd påbörjas under våren 1969 för lantbrukare i Syd-Sverige.

Under höst och vår varnar vi speciellt för frostfaran (se

Antal dygn med frost under vegetationstiden

Från tiden då dygnets medeltemp. uppgår till +6° C t.o.m. 30 juni (Motsvarar ungefär tiden för vårsådens början)

Från 1 juli till tiden då dygnets medeltemp. nedgår till +8° C (Motsvarar ungefär tiden för skördens avslutning)

kartor). Risk för frost föreligger både i juni (järnätterna) och augusti, särskilt på frostlångt mark, efter ett kallluftsbrott, om det sen följer en klar och lugn natt. Götaland brukar under juli i regel undgå frost men sydsvenska högländet är inte helt skyddat ens då. Närheten till större sjöar eller våra kuster minskar frostriskerna.

Jordtemperatur och tjäle

Meteorologerna studerar även förhållanden i själva markskiktet och får uppgifter om jordtemperaturen. I korthet kan några saker beröras. Den dagliga temperaturvariationen i själva markytan är i regel något större än i luften på 1½ m höjd där lufttemperaturen mätes enligt internationella bestämmelser. Temperaturskillnaden blir större i svackor och dalar än uppe på åsar. Den är också beroende av marktäckningen och blir större ju mera oledande denna är. Ytan av ett snötäcke får under en klar vinternatt en temperaturåtskilliga grader lägre än lufttemperaturen. I gräsbevuxna diken kan det vara 7–8 grader kallare än i normal termometerhöjd.

Vegetationstäcket är sämre ledande än jorden och hindrar i viss mån jordens uppvärmning under sommaren. Snötäcket å andra sidan skyddar som vi vet marken för värmeförluster under vintern. Detta inverkar på tjälens nedträngande. Eftersom snötäcket i regel är tjockast och mest varaktigt där det är kallast så blir det inte så stor skillnad i tjälens djup för olika orter i Sverige. Södra Götaland får sällan tjäle till större djup än 20 à 30 cm. Men under kalla vintrar med barmark kan den gå ner till ½ m eller mera. I Norrbottens jordbruksbygder får man räkna med 1 m tjäle. I Götaland, Svealand och södra Norrland når tjälens sällan ner till 1 m men det förutsätter att snötäcket finns kvar. Största djupet för tjälens uppnås i t.ex. Mälardalen först i mars. Upptingen börjar underifrån men sätter sen helt naturligt också in ovanifrån.

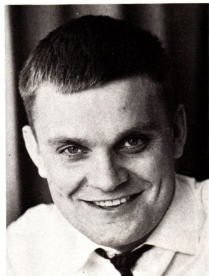
S-PLOGEN FICK GENAST LANTBRUKARNAS FÖRTROENDE

»Nu går höstplöjningen som en dans!«

Lantmästare HANS SKÖLD, tidigare redaktionssekreterare på Lantmannen och numera ansvarig för Lantbruksförbundets serviceredaktion, har för Plogbokens räkning besökt tre gårdar med varierande lägen och driftsinriktningar. Här redovisar han resultatet av diskussionerna som inte bara rört sig om Överum-S-plogen utan också om plöjning och jordbruksdrift i allmänhet.

Först en kort presentation av intervjuoffren samt några data om gårdarna och driftsinriktningar:

Gård 1. *Gunnar Ektander*, lantmästare, Stora Valby, Väderstad. Typiskt slättjordbruk i Östergötland. Areal 125 ha plus arrendejord. Totalt förut 200 ha, från och med i år dock 175 ha. Kreaturslös drift så när som på 4.200 broilermammor och 500 tuppar på kontrakt med Göta Broiler för produktion av ägg till broilerkläckier. Varje omgång broilermammor finns på gården i ca 11 månader. Byte sker på vintern, varvid ca en månad åtgår för rengöring m.m. innan nya djur kommer. Bra ur arbetsutjämningsynpunkt. Arbetsstyrkan är två traktorförare och en hönsskötare. Inga vallar men en del träda ibland. Höstsår så mycket som möjligt. Drygt hela arealen plöjs därför varje år.

Gård 2. *Carl-Hakon Littorin*, lantmästare, arrenderar Klinga gård av Norrköpings stad. 170 ha lerjord plus 70 ha mossjord. 50 mjölkkor och ca 100 ungdjur. Ettåriga vallar, så mycket vete som möjligt och havre och korn till resten. Flyghavrefritt, odlar därför en del utsäden. Plöjer en hel del varje år, ingen träda och bara ettåriga vallar. Arbetsstyrkan består av en man för ladugården och tre man för övriga arbeten. Har en man och en traktor i snösvängen i Norrköping på vintern.

Gård 3. *Åke Jacobsson*, godsarrendator, Fånö gods, Grillby, någon mil utanför Enköping. Historisk gård. Axel Oxenstiernas födelseplats. Europas enligt uppgift längsta ekallé går tvärs över betesmarkerna ner mot Mälaren, planterad av Axel Oxenstierna. En boksgod finns också på gården, trots

Lantmästare Gunnar Ektander, Stora Valby, Väderstad: Jag föredrar nog den helautomatiska plögen även om det inte finns så mycket sten i jorden. Man känner sig lugnare då.

avståndet från Sydsverige. Arrenderar Fänö av Nobelstiftelsen. Drygt 200 ha åker. Har tills våren 1969 också arrenderat ytterligare en gård på 200 ha. 56 mjölkkor och ca 70 ungdomdjur. En djurskötare plus fyra anställda för jordbruksdriften. Skogsarbete på vintern. 40 ha vall och hittills ca 50 ha träda och 300 ha höst- och vårsådd. Ca 400 ha har plöjts per år. Är västgöte från början och har erfarenhet från den allmänt erkända svårbearbetade Vadsboleran.

Lugnare med helautomatisk plog

Gunnar Ektander: Jag har en 4-skärig hydraulburen S-plog. Fälten är jämna här och jag har inte ansett det nödvändigt att välja en delburen modell. Det är ju också rätt stor skillnad i inköpspris på delburen och hydraulburen plog.

Jag har faktiskt prövat båda stenutlösningssystemen. Hös-

ten 1968 köpte jag en S-plog med hydraulisk stenutlösning, dvs. den helautomatiska modellen. Det var det sista exemplaret av den plogmodellen som såldes här i Väderstad och jag fick vänta ett par tre veckor innan den kunde levereras. Så stor var efterfrågan på de nya S-plogarna här på slätten.

Senare ville maskinfirman låna tillbaka plögen för att använda den vid demonstrationsplöjningar på olika platser. Jag fick då en 4-skärig S-plog med mekanisk stenutlösning att köra med under utlåningstiden.

Den gick mycket bra den med, men jag föredrar nog ändå den hydrauliska stenutlösningen, trots att det inte finns så mycket sten i de här jordarna. Man känner sig betydligt lugnare när man plöjer och det är det värt att ge de extra kronor för som det helautomatiska systemet kostar.

Carl-Hakon Littorin: Jag har en 4-skärig delburen plog med helautomatisk stenutlösning. Den måste klara av allt plöjningsarbete så när som på några skiften på mossjorden där jag skaffat en särskild specialplog för att lättare få tillfredsställande plöjningsresultat.

Det blir en hel del areal för en plog att klara av, men hittills har det gått bra. Plögen är stabil och slitstark. Lerjordarna här är mycket styva på sina håll och särskilt när vi plöjer vall, som oftast inte hinns med förrän mitt på högsommaren, utsätts plögen för mycket stora påfrestningar.

Vallarna är ettåriga och kan vara nog så hårda i markytan efter en tidig ensilageskörd. Men vi försöker också att så vete efter en del havregröd och då gäller det att kunna plöja både snabbt och bra. I höstas hann vi med att så 55 ha vete efter vall och havre.

Åke Jacobsson: Jag har en delburen 5-skärig plog och skall skaffa en 3- eller 4-skärig hydraulburen modell till. Jag har en BM 800 traktor till den delburna plögen och det har visat sig vara ett mycket bra plöjningsekippage tillsammans på de här jordarna.

Marken är rätt stenig på vissa backar här och det finns också en del sega leror att brottas med, så den helautoma-

tiska modellen är absolut att föredra. Ibland skulle det säkert gå att använda en 6-skärig plog, men jag föredrar ändå den 5-skäriga modellen. Det är bättre att ha reservkraft under lättare förhållanden än att behöva fälla upp en plogkropp så snart jorden är lite mer svårplöjd.

I samband med att jag fick avveckla arrendet på en annan gård jag tidigare brukat sålde jag bl.a. tre S-plogar och ett par äldre plogmodeller på auktion i början av mars. Jag vet inte om det var en tillfällighet, men S-plogarna var mycket eftertraktade och betalades mycket bra i förhållande till de äldre plogarna, som istället gick till mindre än jag hade väntat mig. Det tyder ju på att förtroendet för S-plogen är stort och andrahandsvärdet därför också bra.

Reglerbar stenutlösning ett plus

G. E.: En plog som blir lite skev och glapp är det alltid svårt att plöja med. Jag har bytt plog rätt ofta under tidigare år, bara för att få ett bra plöjningsresultat. Nu hoppas jag dock kunna byta lite mer sällan. Överums system med reglerbart oljetryck för stenulösningen allt efter jordart och plöjningsförhållanden är bra. Då går det att hålla stenulösningen så lagom hård att inga skevheter skall behöva uppstå genom för stort motstånd vid stenpåkörning.

A. J.: Det är inga problem att höstplöja nu för tiden. Det går som en dans. Då var det betydligt värre förr. En sak som jag särskilt uppskattar hos S-plogen är att den är så rymlig. Det går att använda skumristerna även vid lite svårare plöjningsförhållanden på hösten. Halmrester m.m. kan passera utan att fastna och det har stor betydelse för att få ett bra plöjningsresultat.

G. E.: Jag satte plogen på svåra prov redan första dagen jag fick hem den. Vi hade ett årtland som var väldigt tillkört och hårt och som skulle plöjas för att höstsås med vete. Det var svåra plöjningsförhållanden över lag här i Östergötland genom att det var så torrt hösten 1968, men det här årtlandet verkade särskilt svårt. Det gick dock att plöja, men jag fick öka oljetrycket i plogens hydraulsystem rätt ordentligt.

Lantmästare Carl-Hakon Littorin, Klinga gård, Norrköping: 9–10 tum djupt strävar jag alltid efter att plöja på hösten. Det är viktigt att få jorden ordentligt luckrad.

C.-H. L.: På de här jordarna bör man alltid plöja så djupt som möjligt. Det är särskilt viktigt att jorden blir ordentligt luckrad. 9–10 tum djupt strävar jag alltid efter att plöja på hösten. Vallen på sommaren kan dock få bli något grundare. Dels myllar man växtresterna lättare då och dels hjälper klöveren till att luckra jorden. Genom att bara använda ett-åriga vallar har jag också rätt stor klöverprocent i vallin-sådden.

Figurplöjningen dominerar

G. E.: Här plöjer vi alltid figurplöjning. Det förekommer ingen annan metod. De gånger man vänder tiltan utåt är det ju inte heller några problem med mätning och markering av ryggar och slutfåror. Men även när man vänder tiltan inåt går det väldigt smidigt att märka ut fältets mittkärna. Det är bara att köra med två traktorer med ett snöre emellan runt

Godsarrrendator Åke Jacobsson, Fånö gods, Grillby: En stor fördel med S-plogen är att den är så rymlig. Det går att använda skumristen även på hösten utan svårighet.

fältets yttergränser. Att låta den ena parten gå till fots brukar inte vara så populärt, det går snabbare om båda får åka. Efter några varv är sedan kärnan färdigmarkerad.

C.-H. L.: Figurplöjning är absolut att föredra och framför allt vid lite mer oregelbundna fält. Ju snabbigare och tråkigare fält, desto bättre med figurplöjning. Jag tycker inte heller att man är så beroende av ytvattenavrinningen att det kan motivera att hålla kvar vid tegplöjningen för vissa skiften.

A. J.: Figurplöjning eller tegplöjning? Ja, det beror på fältet. Här använder vi oss av båda systemen. Mest blir det dock figurplöjning. Men det finns skiften som av olika anledningar bör tegplöjas. T.ex. när lutningen på fälten är sådan att det inte är lämpligt att plöja vinkelrätt mot lutningen. Men man bör kanske också tänka på att figurplöjningen kan bli lite enformig ibland och att en och annan snygg rygg eller

slutfåra hjälper till att stärka yrkes stoltheten, och det skadar säkert inte.

Lättare reparera separat skär och billspets

C.-H. L.: Dagens moderna plogar ger oss betydligt större möjligheter att plöja snabbt men ändå bra. Men det gäller dock att se till att spetsar och skär inte är för hårt slitna. Där uppskattar jag särskilt det separata skäret och den vändbara billspetsen. Det är då mycket lättare att själv reparera skär och billspetsar hemma på gården. Genom att använda slitdelar och slitmetall har man också större möjligheter att hålla reparationskostnaderna nere.

Hur ser framtidens plog ut

C.-H. L.: Framtidens plog? Ja, är inte dagens S-plog det då? Om jag får lägga några personliga tankegångar och önskemål på framtidens plog så anser jag i princip att man bör föredra en snabbgående plog före en mer långsamgående. Det är nog ett krav för att kunna fortsätta att rationalisera plöjningsarbetet. Men för att det skall kunna vara möjligt tror jag att det måste till en ännu längre vändskiva för att plogen skall kunna lägga tiltan vackert även vid högre hastigheter än dagens.

Sedan får vi väl se om plogen även i framtiden kan hävda sig mot andra jordbearbetningssystem. Hittills har i alla fall ingenting kommit fram som kunnat konkurrera med den konventionella plogen.

Ja, det var några uttalanden från våra diskussioner. Plogar och plöjning är alltid tacksamma diskussionsämnen, men så anses ju också plöjningen av hävd vara den mest betydelsefulla bearbetningsåtgärden för att möjliggöra kommande jämna och fina skördar. Det är säkert också viktigt att hålla plöjningsdiskussionen igång. På det viset lär vi oss alla någonting nytt om plöjningsarbetet och kan även hjälpa till att förmedla nya kunskaper och synpunkter både till praktiska utövare och till folk inom forskningen och industrin som sysslar med plogarnas framtida utveckling.

PLOGKATALOG 1969-70

På följande sidor presenteras AB Överums Bruks hela plogprogram omfattande sammanlagt 15 typer av Överum-S-plogen – av vilka flera är nyheter – samt vissa Delfin-modeller.

Vi hoppas att översikten skall underlätta Ert val av rätt plog.

ETT KOMPLETT SYSTEM FÖR »GÅRDSANPASSADE» PLOGAR

Överum-S-plogen är beteckningen för ett helt nytt plogsystem, som konstruerats för att klara plöjningsfunktionen perfekt hos varje jordbruk, oavsett dess storlek och förhållanden i övrigt. Senaste tekniska framsteg ifråga om material, utrustning, mätmetoder etc. har utnyttjats för att göra denna rationella och i hög grad standardiserade komponentprodukt till den modernaste plog som finns.

Huvudprincipen för Överum-S-plogen är synnerligen enkel. Plogkomponenter och hjulutrustning monteras på ett ramrör – och plogen är komplett. Som bilden nedan visar är det endast ramrörens (och i vissa fall även hjulutrustningens) utformning som är kraftigare för de större plogarna.

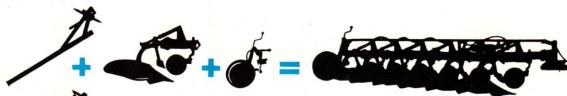

Som framgår av detaljredovisningen i det följande medger dock systemet många kombinationer ifråga om storlek, utlösningssystem etc. Man kan lugnt påstå att varje gård kan få Överum-S-plogen »skräddarsydd» så att den i allt motsvarar den egna gårdens behov.

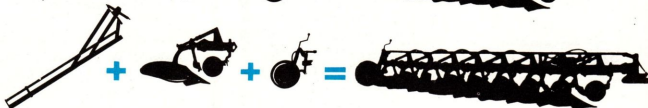
S 200–400

S 400 L–600 L

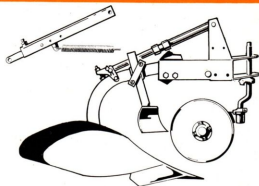

SA 600 L–800 L

1**PLOGRAMEN**

Ramen är tillverkad av sömsvetsat stålrör av fyrkant-typ. Rørets yttermått är alltid detsamma, men innermåttet varierar på olika plogstorlekar. Topp och bärxelstöd är helsvetsade. Varje ramrør är försett med en bakre fläns som tillåter tillbyggnad av en komponent. Toppen har fyra lägen i höjddled och stegløs inställning i sidled.

2**PLOGKOMponenterna**

består av åshus, ås med plogkropp, rister och stenulösning. Avståndet mellan komponenterna är 70 cm i längsled och 79 cm diagonalt. Plogen är standardmonterad för 14", men kan lätt ändras till 12" eller 16" tiltbredd.

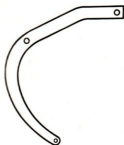
5**SKUMRISTEN**

är infästad direkt på plogåsen och följer alltså med vid stenulösningar. Olika skumristblad kan erhållas, men det som sitter på plogen vid leveransen passar de flesta svenska förhållanden.

6**PLOGKROPPEN**

har ett nytt ställ, varpå SML-skivan sitter. Vändskivorna är silikonbehandlade, vilket innebär att man istället för att slipa skivan (då någon millimeter av det hårdaste skiktet försvinner) behandlar den med ett kemiskt ämne, varefter jorden får utföra slipningen. Liksom tidigare levereras Överums plogkroppar med skär och vändbar spets.

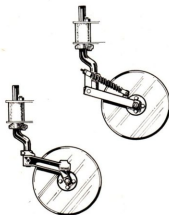
3

PLOGÅSEN

är lagrad på ett sådant sätt, att plogkroppen får gynnsammast möjliga rörelse vid stenulösning. Åshusets sidor kan efterjusteras, så att det inte uppstår glapp. Höjdmättet från billspetsen till ramens underkant är hela 67 cm.

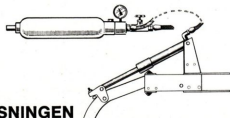
4

SKIVRISTEN

är infästad med en enda bekvämt åtkomlig skruv. Risternas storlek är 17". Lagringen består av ett specialtillverkat, dammskyddat glidlager, som vid långvariga provningar har visat sig vara utomordentligt hållbart, när det smörjes regelbundet.

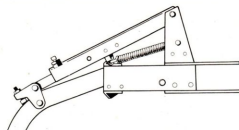
7

STENUTLÖSNINGEN

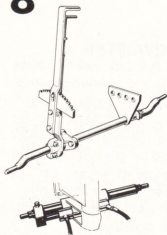
En av de verkligt stora finesserna på S-plogen är stenulösningen. Den finns i två typer: H (= hydraulisk) och M (= mekanisk).

Den hydrauliska utlösningen bygger på principen med ett inbyggt gas/oljesystem, som påverkar komponenternas kolvar. Oljetrycket i systemet kan anpassas till olika jordförhållanden. Detta stenulösningssystem är det modernaste som f.n. finns i marknaden.

Den mekaniska utlösningen består av knäledstötter, som sitter på kolvarnas plats. Vid överbelastning viker sig stöttorna och plogkroppen fälls upp så mycket som behövs. Kroppen återgår i arbetsläge genom en lätt lyftning i hydrauliken *och utan att traktorn behöver backas*. På lätt jord går kroppen – tack vare viktfordelningen – ofta tillbaka utan att traktorföraren behöver ingripa alls. I båda systemen kan sista plogkroppen lätt fällas upp.

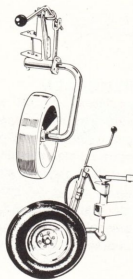
8

BÄRAXELN

är infästad i två med koniska muttrar fästade lager. Det vänstra lagret är ställbart så att plogen kan ställas om till 12" resp. 14" eller 16" tillbredd. På de helburna modellerna regleras bäraxeln med spak, på de delburna regleras den hydrauliskt.

9

STÖDHJULET

levereras på särskild begäran till S 200-400. Det kan monteras framåt- eller bakåtriktat på valfri komponent. Mått 500×120 mm. S 500 och 600 är delburna, vilket innebär att plogarna längst bak har ett hydrauliskt reglerat stöd- och transporthjul med gummidäck. Måtten är 750×16". Länkstyrning gör att plogen följer traktorns svängriktelser.

10

STANDARDISERING, DESIGN

Nyckelvidderna har standardiserats och täcks av en medföljande universalnyckel. De viktigaste skruvarna har 3/4" diameter och kan dras hårt. Det medföljande hängseljärnet (att hänga upp sista plogkroppen på) har ett nyckelgrepp för detta ändamål.

Framstående industri-designers har medverkat vid plogens utformning. Samtliga detaljer är sandblästrade, rostskyddsbehandlade och grundmålade samt ytackerade i välkänd överumsblå färg. Alla svetsar är speciellt preparerade.

... därför är
Överum-S-plogen
värst i nästan
allting!

FRÅN DE MINSTA TILL DE STÖRSTA

Av vidstående schema framgår vilka möjligheter det nu väsentligt utökade tillverkningsprogrammet för Överum-S-plogen ger varje jordbruk att anskaffa just den plogtyp som bäst passar gårdens storlek och markförhållanden. Överum-S-plogen täcker nu hela skalan — från de minsta till de största!

*) För de plogtyper som är utmärkta med en stjärna gäller att de lätt kan byggas ut med ytterligare en plogkropp.

När det gäller modell SA 600 kan den byggas ut med valfritt en eller två plogkroppar.

ALLT DET BÄSTA
FINNS HOS

ÖVERUM-S PLOGEN

STARK
STABIL · STÅLLBAR

MOD. S HELBURNA	H	200*	300*	400
	M	200*	300*	400
MOD. S DELBURNA	H	400*	500*	600
	M	400*	500*	600
MOD. SA DELBURNA H EXTRA STARK RAM		600*		
		700		
		800		

BURNA S-PLOGAR

S 200, S 300 och S 400

De mindre modellerna av Överum-S-plogen dvs. S 200, S 300 och S 400 är i alla avseenden anpassade till lantbrukarnas intressen och marknadens krav på redskap, som det lönar sig att investera i för rationellt jordbruk i en ny tid.

Som framgår av detaljredovisningen på föregående uppslag har alla tekniska framsteg förenats i Överum-S-plogen för att ge den allt det bästa en plog kan ha. Den möjligheten exempelvis att på en kort stund kunna ändra tiltbredden från 12" till 16" innebär att plogens kapacitet då ökas med 33,3%. Likaså medger det nya systemet att man kan »skräddarsy» plogen efter egna önskemål – trots att den i sin helhet är ytterligt standardiserad.

Till de stora fördelarna hör givetvis också möjligheten att välja mellan hydraulisk, helautomatisk stenutlösning eller det förnämliga mekaniska utlösningssystemet, som till stor del fungerar som helautomatiskt på lätta jordar. En Överum-S-plog behöver aldrig backas för att återföras i arbetsläge.

Härtill kommer att Överum-S-plogen – när det gäller S 200 och S 300 – vid behov kan byggas ut med en plogkomponent utan att stabiliteten äventyras.

Dessa och alla övriga fördelar gör Överum-S-plogen till Er plog – nu och i framtiden!

Tekniska data för S 200, S 300 och S 400

	Storlek	Stenutlösning	Arbetsbredd cm	Vikt, kg
Överum S 200 M	2-skärig	Mekanisk	61– 81	340
Överum S 300 M	3-skärig	Mekanisk	92–122	505
Överum S 400 M	4-skärig	Mekanisk	122–163	670
Överum S 200 H	2-skärig	Hydraulisk	61– 81	360
Överum S 300 H	3-skärig	Hydraulisk	92–122	525
Överum S 400 H	4-skärig	Hydraulisk	122–163	690

Bärxlar för S 200, S 300 och S 400

Rekv.-nr	Kategori	Tappar mm	Längd mm	Utförande
73374	1	22	725	normal typ
72566	1 L	22	835	lång typ
71271	2	28	835	normal typ
72335	2 L	28	965	lång typ

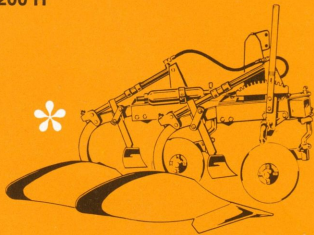
Tillbyggnadssatser kan erhållas till S 200 och S 300. Varje sats består av ramrör med plogkomponent. Uppge vid beställning typ av utrustning.

NYHET

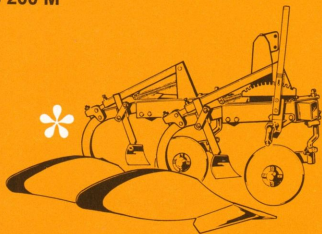
Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 200 lätt göras 3-skårig.

S 200 H

Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 200 lätt göras 3-skårig.

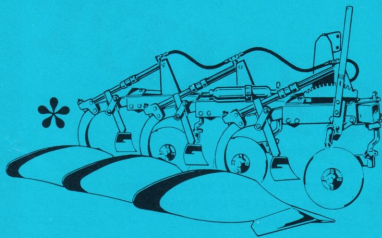
S 200 M

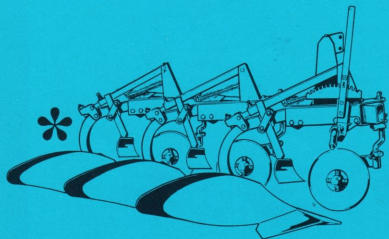
Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 300 lätt göras 4-skärig.

S 300 H

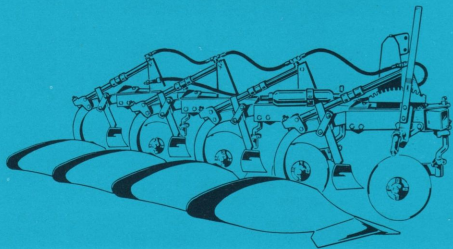

Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 300 lätt göras 4-skärig.

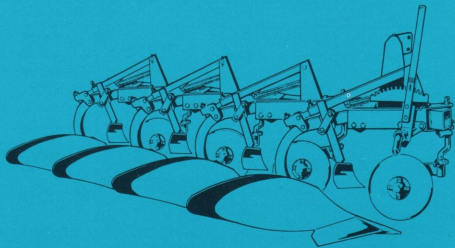
S 300 M

S 400 H

S 400 M

DELBURNA S-PLOGAR

S 400 L, S 500 L och S 600 L

Dessa modeller av Överum-S-plogen är byggda efter samma komponentsystem som övriga modeller. Ramen är dock annorlunda och har kraftigare dimensioner.

Plogarna är delburna, dvs. de kopplas framtill på vanligt sätt i traktorns dragstänger medan de baktill har ett hydrauliskt reglerat stödhjul. Med bakhjulets hjälp kontrollerar plöjaren att de bakre plogkropparna går på rätt plöjningsdjup. Hjulet lyfter också plogens bakre del vid transporter.

Delburna plogar har många fördelar. Som nämnts kan man lätt hålla samma plöjningsdjup för varje plogkropp, vilket är svårt att göra med långa plogar av vanlig helburen typ. Isättning och upptagning går utomordentligt smidigt ge-

nom att plogens främre och bakre delar regleras var för sig. Vid isättningen får plogen en extra jordsökning genom att främre delen sänkes först. Vid upptagningen blir förhållandet det motsatta genom att främre delen tas upp först.

Vändtegen blir jämn och snygg — alla plogkropparna sänkes resp. höjes praktiskt taget på samma ställe i linje med vändtegsmarkeringen. Delburna plogar arbetar också flytande och helt oberoende av traktorns vertikala rörelser.

Dessa större S-plogar är länkstyrda vilket innebär att hjulet är tvångsstyrt så att det alltid följer traktorns svängrörelser. Ekipaget har liten vändradie och är lätt att manövrera. Vid transport på väg kopplas länkstaget så, att plogen kommer att gå rakt bakom traktorn. Länkhjulets storlek 7,50×16".

Tekniska data för S 400 L, S 500 L och S 600 L

	Storlek	Stenutiöslösning	Arbetsbredd cm	Vikt, kg
Överum S 400 ML	4-skärig	Mekanisk	122–163	875
Överum S 500 ML	5-skärig	Mekanisk	153–204	1.050
Överum S 600 ML	6-skärig	Mekanisk	183–244	1.225
Överum S 400 HL	4-skärig	Hydraulisk	122–163	895
Överum S 500 HL	5-skärig	Hydraulisk	153–204	1.070
Överum S 600 HL	6-skärig	Hydraulisk	183–244	1.245

Bärxlar för S 400 L, S 500 L och S 600 L

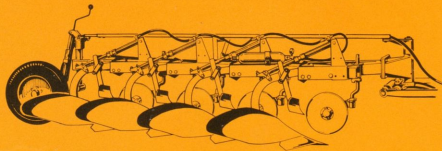
Rekv.-nr	Kategori	Tappar mm	Längd mm	Utförande
73248	2	28	835	rak
73247	2 L	28	965	rak lång typ
73499	3	36	965	rak

Fjädrande skivristor är standard.

AVHET

Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 400 lätt göras 5-skärig.

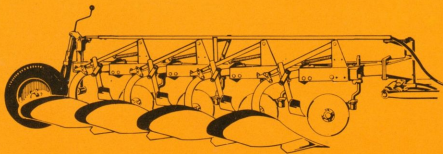
S 400 HL

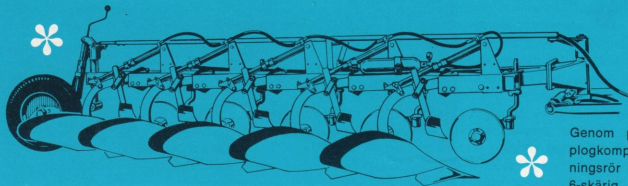
AVHET

Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 400 lätt göras 5-skärig.

S 400 ML

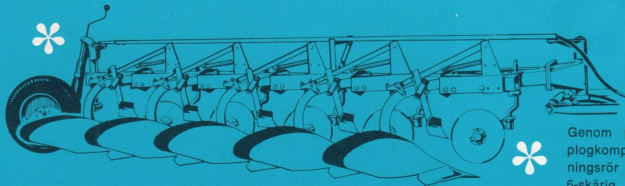

S 500 HL

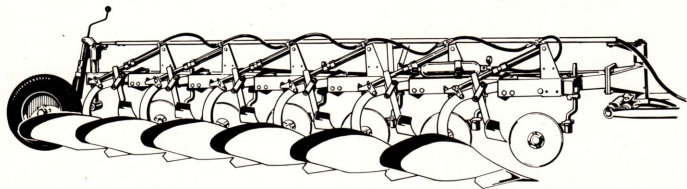
Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 500 lätt göras 6-skårig.

S 500 ML

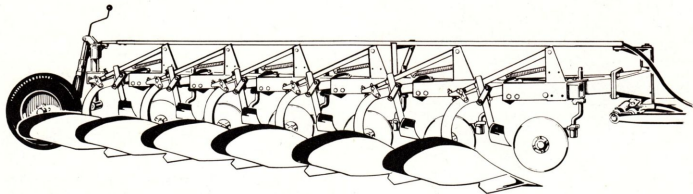

Genom påmontering av en plogkomponent med förlängningsrör kan S 500 lätt göras 6-skårig.

S 600 HL

S 600 ML

DELBURNA SA-PLOGAR

EXTRA STARK MODELL
SA 600 L, SA 700 L och SA 800 L

Nya för året är SA-plogarna, som kan betecknas som de verkliga plogjättarna för jordbruk med stordrift.

SA-plogarna har naturligtvis samma finesser som S 400 HL, S 500 HL och S 600 HL med avseende på den hydrauliska utlösningen, den hydrauliskt reglerade bäraxeln, styrt länkhjul m.m. Skillnaden i konstruktionen är följande:

- SA-plogarna har dubbla ramrör, det vill säga extra kraftig ramförstärkning. Denna förstärkning kan bara monteras vid fabriken.

- SA-plogarna har dubbla lyftcylindrar vid bakhjulet.
- SA 700 och SA 800 är utrustade med två ackumulatörer
- Fästplattan för främre styrdelen är anpassad för bredare traktorer.

Observera att det nu finns två typer 6-skåriga S-plogar: S 600 HL eller ML (standardplogen för normala förhållanden) och SA 600 HL (extra stark för extremt svåra förhållanden).

På SA-plogarna får beräknas viss leveranstid.

Tekniska data för SA 600 HL, SA 700 HL och SA 800 HL

	Storlek	Stenutlösning	Arbetsbredd cm	Vikt, kg
SA 600 HL	6-skårig, extra stark	Hydraulisk	183–244	1.450
SA 700 HL	7-skårig, extra stark	Hydraulisk	214–285	1.650
SA 800 HL	8-skårig, extra stark	Hydraulisk	244–326	1.850

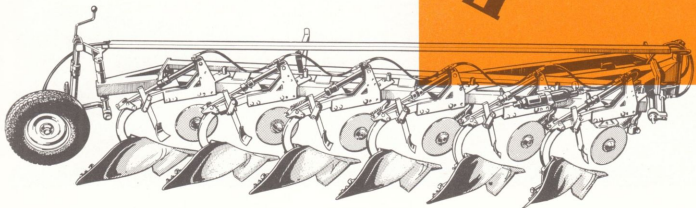
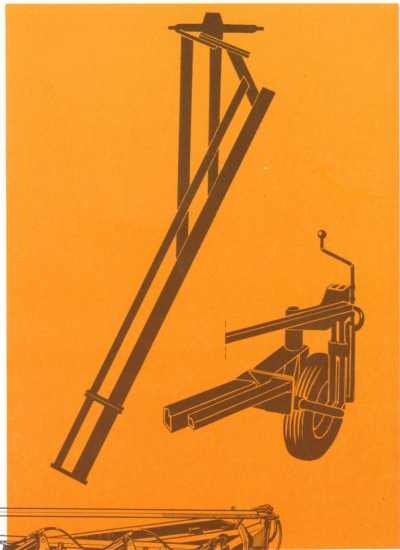
Bäraxlar för SA 600, SA 700 och SA 800

Rekv.-nr	Kategori	Tapparmm	Längdmm	Utförande
73248	2	28	835	rak
73247	2 L	28	965	rak lång typ
73499	3	36	965	rak

Fjädrande skivristor är standard.

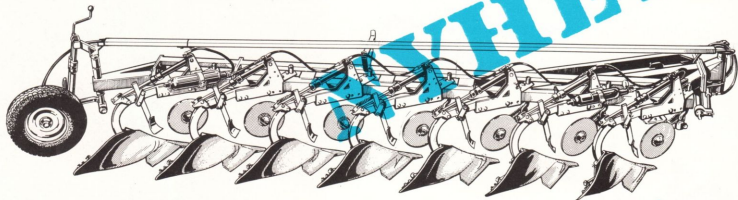
Genom påmontering av en tillbyggnadssats med 1 eller 2 plogkroppar kan SA 600 L lätt göras 7- eller 8-skårig.

AVHET

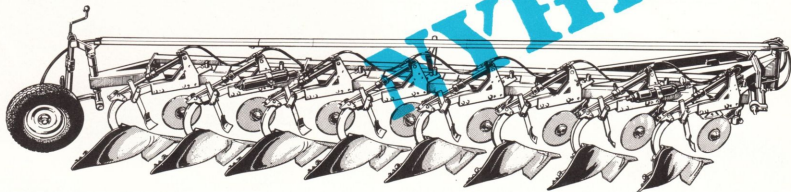

SA 600 HL

SA 700 HL

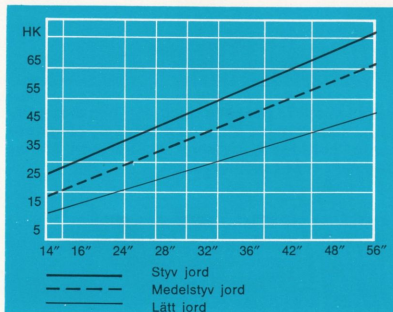
SA 800 HL

VILKEN TRAKTORSTYRKA BÖR MAN VÄLJA?

Ur Plöjarskolan återger vi diagrammet intill, som ger en ungefärlig uppfattning om hur stor traktor man bör välja till en viss jord. För att dra en 3-skärig 12" plog (med arbetsbredden 36") på medelstyv jord går det åt en traktor med minst 35 hk. Vill man plöja med en 4-skärig 12" plog (48") på styv jord bör traktorn utveckla minst 57 hk.

I praktiken eftersträvar man dock en viss kraftreserv eftersom variationer i jordmotståndet alltid förekommer. Som allmän regel kan gälla att traktorn ska orka dra plogen med en hastighet av ca 5 km/tim på det skifte på gården som har den styvaste jorden.

DELFIN

Helautomatisk, prisbillig plog för non-stop-plöjning i stenrik mark. Vid hinder höjer sig plogkropparna individuellt, passerar hindret och återtar automatiskt rätt plöjningsläge.

Delfin levereras 1- och 2-skärig, som delburen även 4-skärig. Plogen är lättmanövrerad. Föraren kan bekvämt hantera manöverorganen från sin plats på traktorn. Delfinsystemet för stenutlösning behandlas närmare i text och bild på följande sida. På 2-skäriga Delfin finns en säkerhetstryckstång, som träder i funktion, om båda plogkropparna samtidigt skulle stöta på ett hinder.

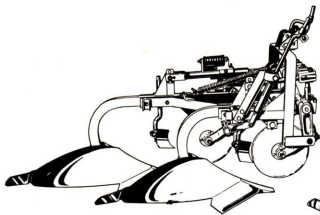
Hela plogen utmärkes av stabil styrka med en ramkonstruktion, som tål hård tjänst utan att svikta. Plogkropparna har skär och vändbara billspetsar – billigare reservdelshållning. För traktorer med hydraulisk djupreglering levereras plogen på begäran utan stödhjul. Den 1-skäriga typen har parkeringsstöd – bekväm tillkoppling och parkering.

Delfin är en rymlig plog

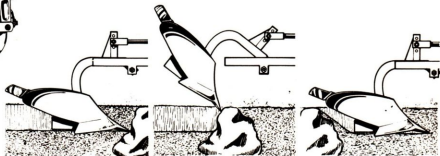
vilket underlättar nedplöjning av långhalm och halmrik gödsel. Avståndet från marken till ramens underkant är väl tilltaget, vilket ytterligare ökar plogens användbarhet. (Se text och bild nästa sida.)

Rekv.-beteckning	Storlek	Arbetsbredd cm	Vikt, kg
DELFIN B (utan stödhjul)			
Delfin B 214	2×14"	72	395
DELFIN C (med stödhjul)			
Delfin C 114	1×14"	36	265
Delfin C 116	1×16"	41	270
Delfin C 214	2×14"	72	435
DELFIN D (delburen)			
Delfin D 414	4×14"	142	1.010

Uppgiv alltid storlek och typ på Er traktor, när Ni beställer en Delfin. Då undviks felexpedieringar. Ange även vilken plogkropp Ni önskar. Om ingen sådan anvisning meddelas levererar vi SML-kroppen.

Avståndet mellan plogkropparna diagonalt 70 cm. Avstånd från mark till ramens underkant 61 cm med SML-kroppar. Separata skiv- och skumrister med var sitt fäste. Damm-skyddade kullager för skivristerna. 17" skivrister. Sidmonterat stödhjul.

Så här fungerar Delfinsystemet

Vid påkörning av jordfasta stenar höjer sig plogkropparna individuellt, passerar över hindret och går därefter automatiskt ner i rätt plöjningsläge. Traktorn körs hela tiden framåt utan avbrott. Det är *dragkraften*, som tvingar plogkroppen tillbaka i rätt plöjningsläge.

Extra utrustning

Till Delfin kan extrautrustning av olika slag erhållas:

- Rullande landsida.
- Tandade skivrister.
- Kombinerade skum- och skivrister istället för separata rister.

För storjordbruk och stora traktorer finns den 4-skåriga D414 med extra kraftig konstruktion. Denna plog är helautomatisk och har en betydande kapacitet:

Arbetsbredd 56" (142 cm)
Erforderlig dragkraft på medelstyv jord ca 70 hk

NYA SLITDELAR SÄNKER PLÖJNINGSKOSTNADERNA

Som ett led i strävandena att hålla underhållskostnaderna vid plöjning så låga som möjligt har Överums Bruk utökat sortimentet av billspetsar med två nya kvaliteter. Genom olika härdningsförfaranden har vi sålunda fått fram en seg billspets (svart) som bäst tål plötsliga punktbelastningar – t.ex. vid stenpåkörningar – samt en hård billspets (röd) som är mycket hållbar mot förslitning. Tillsammans med den van-

liga medium-spetsen (blå) ger nu dessa nya möjligheter att välja den typ av billspets som bäst passar till gårdens markförhållanden och som alltså i längden blir mest ekonomisk i användning.

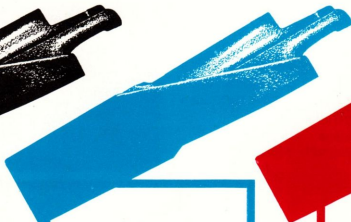
Detta Överums-initiativ gör det billigare även för Er att plöja med Överumsplogar!

Rekv.nr
50193 svart/blå/röd

SVART
BILLSPETS
SEG

– för steniga jordar

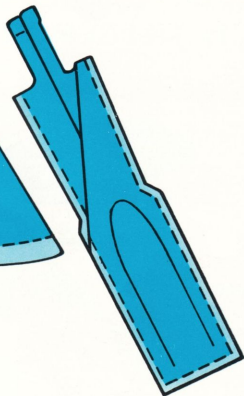
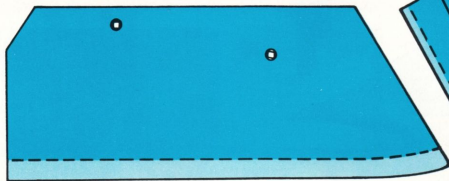
BLÅ
BILLSPETS
MEDIUM

– för normaljord

RÖD
BILLSPETS
HÅRD

– för stenfria jordar

Rekv.nr
Skär 12" 72632
Billspets 72635

MAXISKÄR OCH MAXISPETS

Arbetet med att vända spetsar och byta sliddelar är också en kostnadsfråga. För att kunna köra längre utan sliddelsbyten – och alltså öka den effektiva körtiden – har Överums Bruk

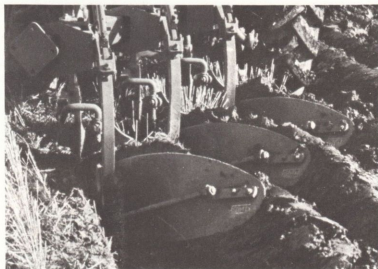
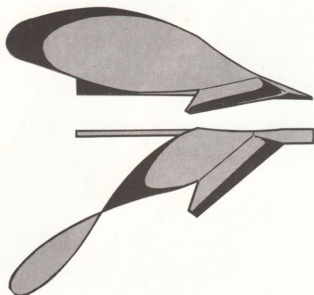
konstruerat de nya Maxiskären och Maxispetsarna. I jämförelse med vanliga skär och spetsar är de bredare och längre och innehåller alltså mera gods att slita på. Skillnaden framgår av bilden ovan, där de ljusare partierna anger storleksökningen. Härtill kommer att spetsarna är av »grävtandsmodell», vilket gör att de håller sig vassa bättre.

Räkna efter vad dessa nya delar skulle kunna betyda i inbesparingar för just Er!

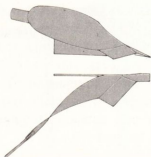
RESERVDELAR OCH TILLBEHÖR

ALLT DET BÄSTA
FINNS HOS
ÖVERUM-S-PLOGEN
STARK
STABIL · STÄLLBAR

SML

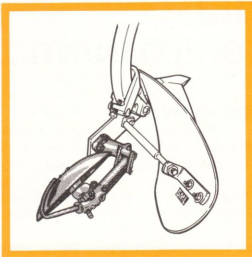

SM

SML extremt vändande plogkropp, som ger utomordentligt vacker tillläggning. Passar praktiskt taget alla jordar. SML-skivan passar på samma ställ som SM-skivan. 12", 14" och 16". Skär och vändbar spets. Kan även erhållas med hel bill.

SM vändande plogkropp för nästan alla jordar. 12", 14" och 16". Skär och vändbar spets. Kan även erhållas med hel bill.

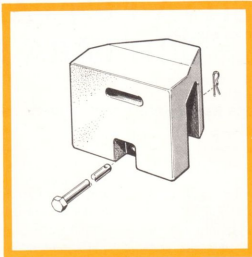

RULLANDE LANDSIDA

Den rullande landsidan är fjädrande i höjddled. Den går lätt att montera på de flesta plogar – både S-plogar och äldre Överumplogar. Vid monteringen skall den fasta landsidan utbytas mot en landsida med skruvhål, som i samband med leverans av rullande landsida levereras utan extra kostnad.

TILLBYGGNADSSATS

Tillbyggnadssats med 1 plogkropp kan erhållas till: S 200, S 300 (burna) samt till S 400 L, S 500 L och SA 600 L (delburna). Tillbyggnadssats med 2 plogkroppar kan erhållas till SA 600 L, som således kan byggas ut även till 8-skärig. Uppge vid beställning önskad typ av stenutlösning m.m.

BELASTNINGSVIKT

för S-plogar. Belastningsvikten är så utformad att den kan placeras på flera olika ställen på plogramen. En och samma plog kan utrustas med flera belastningsvikter. Vikten fästes med medföljande bult. Vikt 50 kg.

Kombinerade skum- och skivristor i stället för separata. Särskilt lämpliga för vallplöjning och tävlingsplöjning.

Fjädrande skivristor är standardutrustning på de delburna plogarna. De kan också erhållas till de burna plogarna (S 200, S 300 och S 400). Rekommenderas för steniga jordar. På den fjädrande skivristen kan dock inte kombinerad skumrist monteras.

Tandade skivristor i stället för slåta. Lämpliga vid nedplöjning av lång halm och halmrik gödsel.

18" skivristor, slåta eller tandade, i stället för 17" skivristor som plogen normalt levereras med.

Stödhjul levereras på särskild begäran till de burna plogarna (S 200, S 300 och S 400). Hjulet, vars mått är 500×120 mm, kan monteras framåtriktat på valfri komponent och bakåtriktat på sista komponenten.

Stenutlösning av annan typ än den ursprungliga kan erhållas. Det mekaniska utlösningssystemet kan lätt utbytas mot det hydrauliska och tvärtom.

Bärxaxel med mekanisk i stället för hydraulisk inställning kan erhållas till de delburna plogarna S 400 L, S 500 L och S 600 L. Den mekaniska bärxaxelinställningen rekommenderas bara för mycket slåta fältförhållanden, där bärxaxeln sålän behöver ställas om.

Stabilisatorfjäder kan erhållas till S 600 L, SA 600 L, SA 700 L och SA 800 L. Den kan vid besvärliga förhållanden behövas för att under transport (t.ex. på väntegar) hålla balansen på plogen vid skarpa vänstersvängar. Den är inte nödvändig under normala förhållanden.

ATT SITTA I EN FÅTÖLJ OCH LÄRA SIG PLÖJNING...

Plöjarskolans kursledare Per K. Rusch ger tips och råd

Brubriken är förstas en smula tillspetsad, men det ligger ändå en hel del sanning i den nu sedan Plöjarskolan kom till. Det vet de tusentals elever som hunnit läsa den populära kursen. Noga räknat är det vid det här laget ca 6.000 personer som »fåtöljvägen» studerat marklära, traktoriära, plöjningsmetodik, plöjningsekonomi och mycket annat som de sedan omgående kunnat omsätta i det praktiska arbetet.

En del har kanske undrat varför en typisk verkstadsindustri som Överums Bruk också har tagit till sin uppgift att fungera

som korrespondensskola. Svaret ger brukets verkställande direktör, Lars-Erik Sundberg, i företalet till första kursbrevet, där han bl.a. säger:

»Plöjningen är jordbrukets viktigaste arbete. Det är därför angeläget att alla som arbetar med plöjning har det rätta intresset och den rätta känslan för plöjningsarbetet. Bli plöjningen dålig så blir också nästa års skörd dålig. Alltför stora värden står på spel för att man skall ha råd att avfärda plöjningen som något oviktigt och ointressant.

En annan viktig faktor för att kunna plöja effektivt är att ha en väl fungerande och lättvridande plöjning. En sådan plöjning är till exempel den som är utvecklad av Överums Bruk. Den är byggd för att kunna användas på både stora och små gårdar. Den är också byggd för att kunna användas på både stora och små gårdar. Den är också byggd för att kunna användas på både stora och små gårdar.

DE MESTRA SVAREN.

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

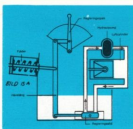
Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Överums Bruk

Dragningskraft

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Dragningskraften är den kraft som utövas på plöjningen av traktorn.

Kursbrevet i Plöjarskolan ger både nyttig och nöjsam läsning. Den lättlästa texten kompletteras på praktiskt taget varje sida av instruktiva teckningar som gör framställningen levande och lättfattlig.

De rätta svaren på diskussions- och övningsfrågorna återfinns i slutet av varje brev. Med sista brevet följer slutprovsfrågor för hela kursen som kan besvaras och insändas till kursledningen. Godkänt slutprov berättigar till kursytiga.

Det finns många böcker och häften som kortfattat behandlar plöjning, men inte någonstans finns den svenska plöjningsexpertisen hela vetande samlad. Som landets äldsta och största plogtillverkare har vi därför sett som vår uppgift att söka samla allt vetande inom två pärmar. Det är därför Plöjarskolan kommit till.»

Att Plöjarskolan också blivit till god hjälp omvittnas inte minst av de många spontana tackbrev. Även från lärarehåll har kursen rönt uppskattning. Många maskinlärare vid våra lantbruksskolor har lagt in Plöjarskolan i kursplanen eller ordnat fritidsgrupper och kvällskurser med kursbrev som studieunderlag.

Så här kan det gå till

Man kan läsa Plöjarskolan antingen enskilt eller i grupp. De fem kursbrev sändes ett i taget med ett par veckors mellanrum. Det ger en lugn studietakt men ändå möjlighet få ett kursintyg inom 2–3 månader – dvs. om man klarar det frivilliga slutprovet. Och det har de flesta gjort hittills. Man kan även läsa Plöjarskolan i en mera fast organiserad studiecirkel. Då utgår statsbidrag under förutsättning att cirkeln uppfyller gällande bestämmelser om antal deltagare och sammankomster. Studieförbundens lokalavdelningar ger närmare upplysningar härom.

Helt gratis är inte Plöjarskolan, men den är kraftigt subventionerad helt enkelt därför att det ligger i Överums Bruks intresse att bland jordbrukarna söka höja intresset för plöjning och jordbearbetning på rätt sätt. Inkl. samlingspärm kostar sålunda hela kursen inte mer än 14 kronor. Vid gruppstudier blir det ännu billigare – vid köp av 5–11 ex. erhålles 25 % rabatt och vid 12 eller flera ex. 50 % rabatt.

Den som ännu inte läst Plöjarskolan har åtskilligt att vinna på några intressanta plöjningstimmar i fåtöljen. Och det går lätt att bli elev – skriv en rad till oss eller använd kupongen intill! Välkommen!

Många experter är lärare i Plöjningsskolan:

Kapten Erland Bager, Malmö	R
Agronom Olof Hammar, Strängnäs	F
Professor Reijo Heinonen, Uppsala	R F
Maskinkonsulent Bertil Helleberg, Visby	F
Ploginspektör Hans Hörling, Överum	R F
Avd.direktör Arvid Jönsson, Kristianstad	R F
Lektor Gunnar Norrby, Alnarp	R
Rektor Erik Roth, Gamleby	R
Reklamchef Per K. Rusch, Överum	R F K
Agronom Torbjörn Sjögren, Stockholm	R
Studierektor Allan Sundqvist, Södertälje	R
Utvecklingschef John Trollsås, Överum	R F

R = Ingått i redaktionskommittén

F = Författat ett eller flera avsnitt

K = Kursledning, redaktionskommitténs sekreteriat

Plöjarskolan

Insändes till Plöjarskolan
590 96 ÖVERUM

Sänd exemplar av Plöjarskolan till under-
dertecknad. Jag förbinder mig att betala kursen/
kurserna inom 30 dagar.

V. G. TEXTA

Namn

Adress

Postnr o. -adress

VÄLKOMMEN TILL ÖVERUM!

I nordöstra Småland vid riksväg 35, fyra mil norr om Västervik, ligger Överums Bruk. I Överum har järnvaror tillverkats sedan 1655 och lantbruksredskap sedan 1850.

Fabrikerna är moderna och produktionen är mycket sevärd. Säkert skulle det roa Er att se hur våra ca 1.000 anställda arbetar i gjuteriet, i verkstadshallarna och monteringsavdelningen. I en gammal hammarsmedja har vi inrett ett museum och även arrangerat en modern maskinutställning som säkert skulle intressera Er.

Fabriksvisningar ordnas måndagar till fredagar efter överenskommelse med reklamavdelningen. Ring 0493/304 00 eller skriv ett par rader till AB Överums Bruk, Reklamavdelningen, Fack, 590 96 Överum. Välkommen!

VAD GÖR JORDBRUKSDEPARTEMENTET MED SINA PENGAR?

I riksstaten för budgetåret 1968/69 står Jordbruksdepartementet upptaget för 862.770.000 kronor. Hur man räknat med att använda dessa pengar framgår av nedanstående uppställning, som anger beloppen i 1.000-tal kronor.

Departementet m.m.	6.334
Lantbruksstyrelsen	7.820
Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion	96.843
Därav Lantbruksnämnderna	58.357
Bidrag till jordbr. rationalisering	15.000
Jordbruksprisreglering m.m. samt särskilt stöd åt vissa jordbruk	282.774
Därav	
Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område	153.000
Särskilt stöd åt det mindre jordbruket ..	76.000
Vissa kontrollanstalter på jordbrukets område m.m.	13.722
Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringsens område	80.671
Veterinärväsendet m.m.	44.934
Skogsväsendet	91.679
Lantmäteri- och kartväsendet	96.503
Fiskeriväsendet m.m.	7.605
Naturvårdsverksamhet	108.564
Lappväsendet	1.457
Diverse	23.864

JORDBRUKETS INVESTERINGAR I MASKINER OCH REDSKAP

Av de senaste siffror som finns tillgängliga (från 1966) har vi gjort följande tabell, som visar hur jordbrukets investeringar under ett år fördelar sig på några olika nyttigheter. Beloppen i milj. kronor.

Traktorer	256,2
Jordbearbetningsredskap	41,5
Redskap för sådd, spridning m.m.	37,9
" " skörd och tröskning	157,5
Kombivagnar	7,6
Torkar, kvarnar, rensningsmaskiner och stationära skärmaskiner	26,8
Potatis- och rotfruktsredskap	12,8
Transportredskap och lastapparater	42,6
Mjölkningsmaskinläggningar jämte andra fasta lösä invent. i djurstallar	11,6
Mjölkttransportkärl inkl. gårdstankar	15,6
Diverse	16,6
Summa	627,4

DET ÄR PÅ FÖRTJÄNSTEN MAN LEVER

Enligt statistiken från taxeringsåret 1967 hade *företagare* inom olika näringsgrenar följande medelinkomst och medelförmögenhet (i de fall förmögenheten överstiger 100.000 kr):

	Medel- inkomst	Medel- förmögen- het
Jordbruk med binärningar	13.851	202.944
Byggnadsverksamhet	23.806	265.470
Industri och hantverk i övrigt	20.975	240.994
Samfärdsel	24.528	196.177
Handel	23.348	239.981
Fria yrken	33.359	290.343
Övriga	12.076	301.311
Samtliga	18.587	216.398

**SÅ HÄR HÅLLS SKÄR OCH
BILLSPETSAR VASSA**

Överenskomna skär och billspetsar är till material i stål eller järn och till exempel i s.k. överenskommet överenskommet är i stål eller järn. Detta betyder att de innehåller någon annan ämnesblandning som gör dem hållbara och slitstarka. Detta betyder att överenskommet finns en "i" något smidare eller ännu hårdare.

Med smida ådras som ådras är överenskommet kan smidas i smidningsverk och ådras i stål eller järn. Man kan också lägga på den speciella smidning, så att den smidningsverksamheten kan smidas.

Alla skär och billspetsar är smidade i stål, dvs. de kan smidas i stål (plattor) eller i stål i stål och ådras i stål. Det är viktigt att man är tydlig på att man smidare är stål på lika lång som överenskommet.

GOD HJÄLP

i arbetet ger vår s.k. svetsinstruktion, som utförligt beskriver hur man håller skär och billspetsar vassa. Rekvirera den från AB Överums Bruk, Reklamavdelningen, Fack, 590 96 Överum!

RÄDGIVANDE TAXOR FÖR MASKINARBETE ÅR 1969

Nedan angivna timtaxor avser den arbetstid, under vilken maskinerna står till beställarens förfogande, och innefattar ersättning för drivmedel, smörjolja och förare. Lokala förhållanden kan motivera betydande avvikelser utöver här angivna gränser. Taxorna gäller i huvudsak för Östra Svealand och därmed jämförbara områden. (Ur Lantbrukskalendern.)

Arbete, maskin och redskap	Kronor per timme
Traktor, maximal effekt 35—45 hk	22: 00—23: 00
Traktor, maximal effekt 45—55 hk	25: 00—26: 00
Traktor, maximal effekt 55—65 hk	28: 00—29: 00
Plöjning	
Traktor 35—45 hk + 2-skärig plog	24: 00—26: 00
Traktor 45—55 hk + 2-skärig plog	27: 00—29: 00
Traktor över 55 hk + 3-skärig plog	30: 00—32: 00
Traktor över 65 hk + 4-skärig plog	33: 00—35: 00
Harvning	
Traktor 35—50 hk + sladdfjäderharv	25: 00—26: 00
Traktor 35—50 hk + kultivåtor	25: 00—27: 00
Traktor 35—50 hk + tallriksharv	26: 00—28: 00
Räfsning	
Traktor + sidräfsa	26: 00—28: 00
Sädeskör	
Traktor + skördetröska 5 fot	35: 00—37: 00
Självgående skördetröska 6—8 fot	55: 00—65: 00
Självgående skördetröska 10—12 fot	80: 00—90: 00
Tillägg för halmhack	6: 00— 7: 00
Potatissättning	
Traktor + sättare	26: 00—28: 00
Potatisupptagning	
Kasthjuls- eller elevatormaskin	25: 00—30: 00
Helautomatisk maskin	45: 00—55: 00

- Alla varor levereras under garanti att de vid avsädningsen är felfria och i oskadat skick. Brukets ansvar upphör, då varorna utan anmärkning mottagits av järnväg, båt eller bil. För under transporten skadat eller förkommet gods skall mottagaren, för att er-hålla ersättning, göra anmärkning på mottagningsstationen.
- För fabriktions- eller materialfel lämnas ett års garanti (såvida ej specialgaranti gäller) räknat från den dag då varan levereras till förbrukaren. Delar som under garantitiden på grund av fabriktions- eller materialfel behöver utbytas, ersättes gratis. Den reklamerade detaljen skall i sådana fall insändas till Bruket med betald frakt åtföljd av reklameringsrapport.
- Bruket förbehåller sig rätten att bestämma om och i vilken form ersättning skall utgå.
- Garantin gäller ej för skada, som orsakats av miss-skötsel, ovarsamhet eller bristande smörjning samt för olycksfall eller normal förslitning. Ej heller gäller garantin för maskin eller redskap som ändrats, ombyggs eller utrustats med främmande detaljer utan Brukets godkännande.
- Bruket påtager sig icke skyldigheter utöver ovanstående garanti och ansvarar sålunda icke för förluster eller skador som uppstått för förbrukaren som en följd av maskinens eller redskapets användning.
- Ersättning från Bruket för kostnad i samband med garantiutbyte kan endast ifrågakomma i specialfall, då köparen icke själv kan utbyta detaljerna och kostnaden ej kan hänföras till återförsäljarens normala servicetjänst. Anspråk på dylik ersättning skall göras på den reklameringsrapport som avser utbytet.

FÖR PRISNOTERINGAR

Art.	Pris	Art.	Pris	Art.	Pris	Art.	Pris
Sid. 24–27		Bäraxlar:		SML 16" (främre) ..			
Överum S 200 M ..		73248		SML 16" (bakre) ..			
Överum S 200 H ..		73247		SM 12" (främre) ..			
Överum S 300 M ..		73499		SM 12" (bakre) ..			
Överum S 300 H ..				SM 14" (främre) ..			
Överum S 400 M ..		Sid. 36		SM 14" (bakre) ..			
Överum S 400 H ..		Delfin B 214		SM 16" (främre) ..			
		Delfin C 114		SM 16" (bakre) ..			
Bäraxlar:		Delfin C 116		Rullande landsida			
73374		Delfin C 214		Belastningsvikt ..			
72566		Delfin D 414		Stödhjul 73344			
71271				73345			
72335		Sid. 38–39		Tillägg för fjädran-			
		Billspets, seg		de skivrister			
Sid. 28–34		Billspets, medium..		Tillägg för tandade			
Överum S 400 ML..		Billspets, hård		skivrister			
Överum S 400 HL..		Maxiskär		Tillbyggnadssatser:			
Överum S 500 ML..		Maxispets		Med 1 plogkropp:			
Överum S 500 HL..				S 200 M, S 300 M ..			
Överum S 600 ML..		Sid. 40–41		S 200 H, S 300 H ..			
Överum S 600 HL..		SML 12" (främre) ..		S 400 HL, S 500 HL			
Överum SA 600 HL		SML 12" (bakre) ..		SA 600 HL			
Överum SA 700 HL		SML 14" (främre) ..		Med 2 plogkroppar:			
Överum SA 800 HL		SML 14" (bakre) ..		SA 600 HL			

RÄTT TILL ÄNDRINGAR I DENNA KATALOG FÖRBEHÅLLES

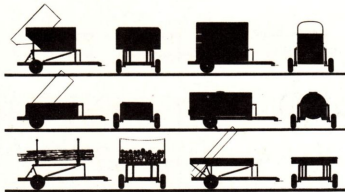

— ETT NYTT HJÄLPMEDEL

Den nya Systemvagnen från Överums Bruk ger de medelstora gårdarna helt nya möjligheter att rationalisera och förbilliga inomgårdstransporterna. Hela systemet bygger på

principen med ett enda chassi och flera container. Chassivagnen med sin U-formade huvudram samt lyftram är gjord för traktordrift. Till den kan man ha praktiskt taget hur många

STOR VAGNSKAPACITET MED ENDAST ETT CHASSI OCH FLERA CONTAINER

Det finns knappast några gränser för Systemvagnens användbarhet. Många olika containertyper kommer att utformas allt efter behov. Men redan nu finns några färdiga för leverans, t.ex.:

Spannmålstank – se beskrivningen på nästa sida!

Transportbox – användbar för en mängd olika uppgifter. Lasthöjd noll.

Fiak – lägsta lasthöjd 90 cm, i transportläge 130 cm.

Högtippcontainer – tipp höjd 140 cm. Slut på allt besvär med säckar!

Vätsketank – rymmer 4 kbm. Kan förses med spridareaggregat.

Timmerbankar – kan läggas direkt på lyftramen, lasthöjd 80 cm.

Ni kan också göra Era egna container – precis som Ni själva vill ha dem!

JORDBRUKETS TJÄNST

containers som helst för olika ändamål. Varje container ersätter en hel vagn — men dess pris är bara ca 1/5 av vagnens. Systemet medger vidare olika last- och tipningshöjder vilket i många fall innebär väsentliga arbetslättnader. Som exempel kan nämnas transportboxen. Där är lasthöjden noll och man kan alltså köra med skottkärra rakt in i den. Eller högtippcontainern vars tipphöjd är så hög att man kan tippa utsädet direkt i såmaskinen.

Skördearbete utan avbrott

Skördetröskningen är ett annat exempel på Systemvagnens stora användbarhet. På skördefältet placeras t.ex. 4 container vardera rymmande 6 km. De säkerställer tröskans kontinuerliga gång under dagen medan någon av gårdens folk med en lätt traktor hämtar fyllda container, kör hem och tippar spannmålen i tork eller förråd samt ställer tillbaka tomma container på sina platser.

Container kan också tjäna som buffertlager och t.o.m. för... med dubbel... ten för direkttorkning med varmluft.

Tala med våra återförsäljare om System Överum eller begär fullständiga upplysningar direkt från oss!

AB ÖVERUMS BRUK

Överum - Malmö - Örebro - Visby

VIS SYNT med Carda

Visste du också att dina fönster hos Överums Bruk? Kvalitetsfönster som heter Carda. Med bekväm pivå-konstruktion och obrutna glasytor som ger mesta möjliga sikt.

Man vinner mycket på att »bygga om» sitt hus med Carda-fönster. Huset blir snyggare, modernare, varmare, tystare, mera lättstädad och i alla avseenden mera trivsamt.

Det finns mycket att berätta om Carda-fönster. Tala med närmaste återförsäljare eller skriv en rad så får Ni utförlig information och priser direkt från oss!

Si

bes

AB ÖVERUMS BRUK

Fönsteravd. - Kaptensgatan 6 - 114 57 Stockholm

